

SOCIAL ARV 5. januar 2019

DEBATINDLÆG

Skrevet af

Lars Andersen

Direktør

Danmarks nytårsforsæt: Alle skal have lige muligheder

Vi er lige trådt ind i et nyt år – og endda et valgår. At skabe et samfund med reelle lige muligheder, hvor alle børn så vidt muligt får chancen for et godt liv. Det bør stå øverst på den politiske dagsorden.

Kontakt

Direktør

Lars Andersen

📞 40 25 18 34

✉️ la@ae.dk

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

Vi er lige trådt ind i et nyt år – og endda et valgår. Ved årsskiftet har du sandsynligvis gjort dig tanker om at lave et nytårsforsæt. 2019 er året, hvor vi i Danmark bør lave et fælles nytårsforsæt: At skabe et samfund med reelle lige muligheder, hvor alle børn så vidt muligt får chancen for et godt liv. Det bør stå øverst på den politiske dagsorden.

[Ifølge Europa-Kommissionen](#) mener hele 81 procent af danskerne, at de selv har en lige så fair chance for at komme frem i verden som alle andre. Men har vi reelt lige muligheder? Hvilken start på livet får børnene, der er født i 2019?

Internationalt set er det godt at blive født i Danmark. Vores stærke velfærdssamfund betyder, at vi er et af de lande, hvor vores baggrund betyder mindst for vores chancer i livet. På den anden side ser vi stadig, at der er en tæt sammenhæng mellem ens baggrund og ens indkomst- og uddannelsesmuligheder. Grundlæggende har børn af forældre med lang videregående uddannelse og høj indkomst større chancer for at opnå det samme som børn, hvis forældre har kort uddannelse og lav indkomst. Desværre ser vi, at vi langt hen ad vejen kun har lige muligheder på papiret.

Uddannelsesmobiliteten ligger ikke i top i Danmark. Det er problematisk, da uddannelse har fået og får en større rolle end førhen. Med den politiske kurs i disse år, hvor der ikke investeres nok i uddannelse og velfærd, øges risikoen for en ringere social mobilitet i fremtiden.

Vi ser allerede nu, at den sociale mobilitet er blevet dårligere på nogle områder. Indkomstmobiliteten er blevet ringere i Danmark, end den var i år 2000. Børn fra den fattigste femtedel i befolkningen har 3 gange så høj risiko for selv at havne blandt den fattigste femtedel som voksen i forhold til den rigeste femtedel. Det er en fordobling siden årtusindeskiftet.

Hvis man står uden uddannelse som voksen, så havner omkring hver 2. selv i den fattigste femtedel. Det er en markant stigning. Uddannelse har altså en større betydning end førhen. Hvis man gennemfører en erhvervskompetencegivende uddannelse, er der [langt større chance for at bryde ud af mønstret](#). Vi ved desværre, at der stadig er en meget tydelig sammenhæng mellem forældres og børns uddannelsesniveau. Vi ser blandt andet, at det stadig kun er [6 ud af 10 børn af ufaglærte, som får en ungdomsuddannelse](#).

Folkeskolen spiller en helt essentiel rolle for at løfte børn fra ufaglærte hjem, men det kan være en svær opgave at løse, da der allerede i indskolingen er en stærk sammenhæng mellem forældres uddannelsesniveau og børnenes faglige resultater. [De tidlige skolepræstationer flugter desværre med afgangsprøverne i 9 klasse](#) og kommer derfor til at påvirke deres uddannelsesvalg og muligheder.

Ønsker vi et land med reelt lige muligheder, så skal vi udvikle en mønsterbrydende uddannelsespolitik, hvor den ufaglærtes søn har samme mulighed for at få en uddannelse og forfølge sine drømme som akademikernes børn. Det betyder også, at vi i højere grad skal investere her i stedet for at spare.

Det er helt afgørende, at alle børn får viden, kompetencer og færdigheder med i bagagen. Derfor skal vi især fokusere på tidlige indsatser. At løfte alle børn og unge kræver, at vi investerer i daginstitutioner, folkeskolen og vores uddannelsessystem samt har en aktiv socialpolitik, som skal sammenholdes med, at færre børn skal leve i fattigdom i Danmark.

Lige nu gør regeringen ikke nok for at skabe mulighedernes land. Det skal vi arbejde for kommer til at ske. Derfor skal vi i fællesskab arbejde for et nytårsforsæt. Et nytårsforsæt, hvor vi bryder mønstrene. Hvor alle børn så vidt muligt får chancen for et godt liv. Det bør være et nytårsforsæt og et hovedtema i den kommende valgkamp.

Indlægget er bragt i Berlingske d. 5. januar 2019